

Organizace předškolního vzdělávání v České republice

Sedláčková Hana 2017/2018

Obsah:

1. Typy mateřských škol
2. Školský zákon
3. Další zákony
4. Prováděcí předpisy - vyhlášky
5. RVP PV a tvorba ŠVP PV

Typy mateřských škol:

1. Veřejné (státní) – zřizovatelem je obec, svazek obcí, kraj MŠMT
2. Církevní – zřizovatelem jsou registrované církve a náboženské společnosti
3. Soukromé – zřizovatelem jsou ostatní právnické osoby nebo fyzické osoby
4. Tzv. Firemní školky
5. Lesní školky
6. Přípravné třídy

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- Zásady a cíle vzdělávání
- Vzdělávací programy
- Vzdělávání dětí se SVP a mimořádně nadaných
- Organizace jednotlivých druhů vzdělávání a školských služeb
- Hmotné zabezpečení a úplatu
- Školská právnická osoba
- Školský rejstřík
- Financování škol a školských zařízení ze SR
- Ředitel a školská rada
- Ministerstva a Česká školní inspekce
- Působnost územních samosprávných celků ve školství (obec a kraj)

Školský zákon

Předškolní vzdělávání

- § 33 cíle předškolního vzdělávání
- § 34 školského zákona - základní pravidla organizace předškolního vzdělávání
- § 35 školského zákona - možnosti ukončení předškolního vzdělávání

33 Cíle předškolního vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů.

Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Školský zákon

Povinná dokumentace - § 28

- ❑ rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku a o jeho změnách a doklady uvedené v 147,
- ❑ evidenci dětí, žáků nebo studentů (dále jen "školní matrika"),
- ❑ doklady o přijímání dětí, žáků, studentů a uchazečů ke vzdělávání, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování,
- ❑ vzdělávací programy podle 4 až 6,
- ❑ výroční zprávy o činnosti školy,
- ❑ třídní knihu, která obsahuje průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu,
- ❑ školní řád nebo vnitřní řád, rozvrh vyučovacích hodin,
- ❑ záznamy z pedagogických rad,
- ❑ knihu úrazů a záznamy o úrazech dětí, žáků a studentů, popřípadě lékařské posudky,
- ❑ protokoly a záznamy o provedených kontrolách a inspekční zprávy,
- ❑ personální a mzdovou dokumentaci, hospodářskou dokumentaci a účetní evidenci a další dokumentaci stanovenou zvláštními právními předpisy.¹

Některé další související právní předpisy

ZÁKONY:

- **Zákon 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících**
- **104/1991 Sb. Úmluva o právech dítěte**
- **Zákon 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů**
- **Zákon 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví**
- **Zákon 563/1991 Sb., o účetnictví**
- **Zákon 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě**

Některé související prováděcí právní předpisy:

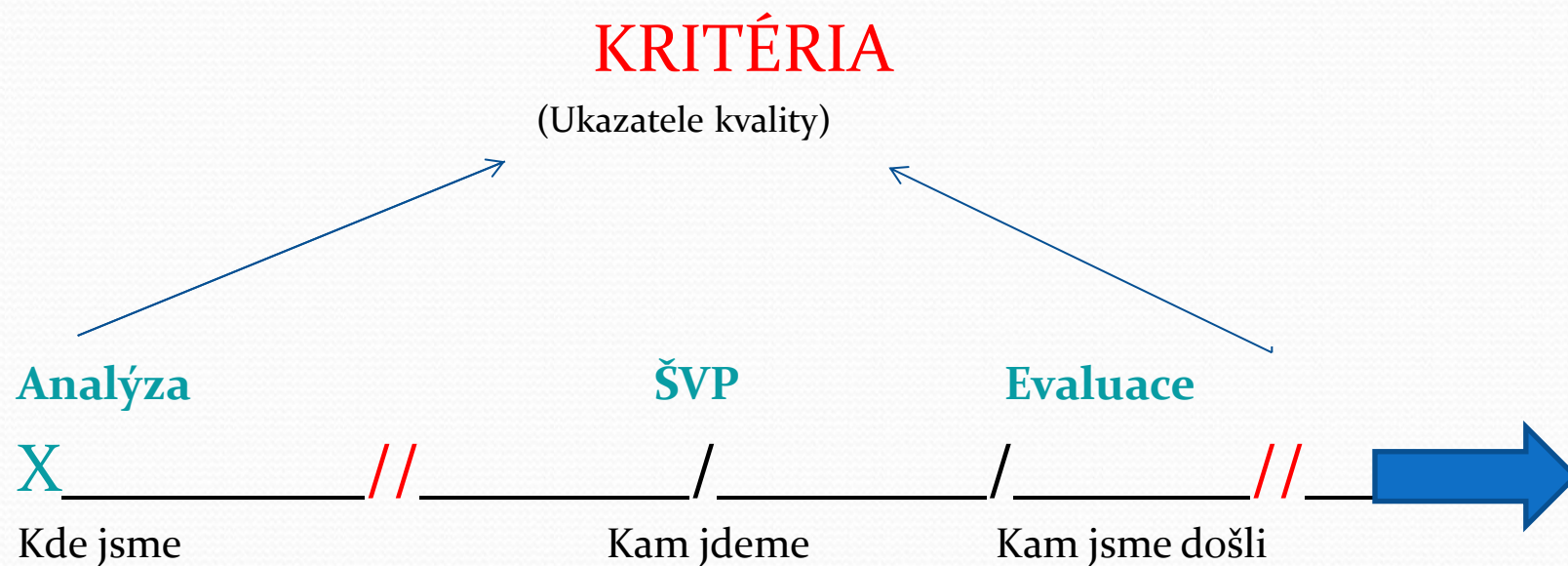
- **Vyhláška č. 14/2005 Sb.**, o předškolním vzdělávání
- **Vyhláška č. 27/2016yypy Sb.**, o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně
- **Vyhláška č. 72/2005 Sb.**, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- **Vyhláška č. 317/2005 Sb.**, o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- **64/2005 Sb.** o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů
- **Nařízení vlády** o stanovení rozsahu přímé vyučovací povinnosti
- **Vyhláška č. 263/207 Sb.**, pracovní řád
- **Vyhláška č. 410/2005 Sb.**, o hygienických požadavcích na prostory a provoz...
- **Vyhláška č. 107/2005 Sb.**, o školním stravování
- **Vyhláška č. 364/2005 Sb.**, o vedení dokumentace škol

Tvorba ŠVP PV

Pro analýzu ŠVP PV platí pouze hodnocení, zda je nebo není v souladu s platným RVP PV (vydán v roce 2004) - § 5, odst. 1 školského zákona.

- +** = ano, je plně v souladu, obsahuje vše, co RVP PV požaduje, je jasný, přehledný a srozumitelný.
- = některá část daná RVP PV zcela chybí (je vynechána), není úplná, je chaotický, nesrozumitelný.

Analýza

Zpracování ŠVP PV

Písemný dokument by měl být:

- ❖ **spíše stručný** – asi 20 stran (Je možno do něho nahlížet, pořizovat opisy, výpisy či kopie ,větší detaily a podrobnosti metodické a pracovní povahy do ŠVP PV proto nepatří)
- ❖ **jasný** – sjednocená terminologie odpovídající platným školským dokumentům, bez zbytečného užívání odborných termínů
- ❖ **přehledný** – členění, výrazné nadpisy, logická návaznost jednotlivých částí (pomáhá uvedení obsahu)

Zpracování ŠVP PV

Písemné zpracování ŠVP PV:

Celkový rozsah ŠVP PV není stanoven. Pro vnitřní potřebu školy může obsahovat interní přílohu, resp. různé přílohy. Ty mohou blíže specifikovat ŠVP PV či dokládat v něm uvedené skutečnosti či informace (např. prováděcí předpisy, jmenovité údaje či pokyny nebo jiné informace interní, metodické či ryze pracovní povahy), které nejsou určeny ke zveřejnění, ale které jsou důležité pro práci školy či pedagogů, popř. pro další zájemce.

ŠVP PV by měl být společným východiskem pro práci pedagogů v rámci jednotlivých tříd. Na jeho základě a v souladu s ním by si měl pedagog připravovat svůj plán - třídní vzdělávací program (TVP) tak, aby svým obsahem odpovídal věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí konkrétní třídy a svou formou způsobu práce pedagoga.

(Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, VÚP Praha)

Okruhy informací které musí ŠVP PV obsahovat

RVP PV – 10. kapitola

- identifikační údaje o mateřské škole
- obecná charakteristika školy
- podmínky vzdělávání
- organizace vzdělávání
- charakteristika vzdělávacího programu
- vzdělávací obsah
- evaluační systém + pedagogická diagnostika

PŘÍLOHY ŠVP PV

- ROČNÍ PLÁNY
- PROVOZNÍ ŘÁD
- ŠKOLNÍ ŘÁD
- TŘÍDNÍ PROGRAMY
- EVALUAČNÍ ZPRÁVY
- ANALÝZA
- ROZVRŽENÍ PŘÍMÉ VYUČOVACÍ POVINNOSTI
- DALŠÍ.....

Novela RVP PV – leden 2017

Identifikační údaje o škole

V identifikačních údajích školy je v ŠVP třeba uvést:

- název dokumentu (Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání), může být doplněn motivačním názvem, který program;
- název školy, sídlo, případně kontakty;
- statutární zástupce, zpracovatelé programu (jména nebo pozice zpracovatelů);
- údaje o zřizovateli;
- číslo jednací;
- platnost dokumentu.

Novela RVP PV – leden 2017

Obecná charakteristika školy

Obecná charakteristika je přehledem základních informací o mateřské škole.

- V obecné charakteristice je v ŠVP třeba uvést:
- velikost školy (kapacita školy/tříd, počet tříd, počet pracovníků);
- lokalita školy (v jakém prostředí se škola nachází);
- charakter a specifika budovy/budov.

Dále je možné uvést informace o dopravní dostupnosti školy, informace z historie apod.

Novela RVP PV – leden 2017

Podmínky vzdělávání

- věcné podmínky;
- životospráva;
- psychosociální podmínky;
- organizace;
- řízení mateřské školy;
- personální a pedagogické zajištění;
- spoluúčast rodičů;
- podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami;
- podmínky vzdělávání dětí nadaných
- podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.

Oblast vyjadřuje konkrétní podobu jednotlivých podmínek v mateřské škole, nikoliv požadavky opsané z RVP PV. Kromě popisu současného stavu podmínek ve škole **zahrnuje návrhy na další úpravu podmínek, které jsou potřebné pro zefektivnění vzdělávání, včetně časového harmonogramu pro efektivní a systematické zlepšování podmínek vzdělávání.**

Novela RVP PV – leden 2017

Organizace vzdělávání

ŠVP informuje o vnitřním uspořádání školy, organizaci vzdělávání na úrovni školy a jednotlivých tříd.

- počet tříd včetně bližší charakteristiky (z hlediska počtu dětí, jejich věku a potřeb, z hlediska uplatňovaných metod a forem práce, zaměření třídy apod.);
- pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd (věkově homogenní/heterogenní uspořádání, sourozenecké vazby, zohledňování přání rodičů apod.);
- **výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě;**
- kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy (forma zveřejnění, odpovědná osoba; není nutné uvádět konkrétní podobu kritérií – mohou se měnit);
- **v případě, že mateřská škola uskutečňuje individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona, může v ŠVP popsat pravidla organizace tohoto vzdělávání.**

Novela RVP PV – leden 2017

Charakteristika vzdělávacího programu

Obsahuje:

- zaměření školy (profilace školy, zaměření, přihlášení ke konkrétnímu modelu);
- dlouhodobé cíle vzdělávacího programu;
- metody a formy vzdělávání, které jsou ve škole uplatňovány;
- popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných (včetně popisu pravidel pro tvorbu, realizaci a vyhodnocení PLPP a IVP);

Novela RVP PV – leden 2017

Vzdělávací obsah

Podstatnou součástí každého ŠVP je konkrétní vzdělávací nabídka uspořádaná do ucelených částí, v případě předškolního vzdělávání do *integrovaných bloků*.

Obsahuje:

- hlavní smysl integrovaného bloku (záměry, respektive co přinese jeho realizace rozvoji a vzdělávání dětí; **klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny**);
- obsah integrovaného bloku (dílčí témata či obsahy).

Novela RVP PV – leden 2017

Pokud mateřská škola nabízí dětem, popř. i jejich rodičům další služby, které probíhají mimo pravidelnou provozní dobu zařízení, mimo pracovní dobu učitelů a které jsou realizovány za úplatu (např. různé kroužky pro děti, příležitostná večerní či víkendová péče o děti, příležitostná péče o další děti – např. o sourozence, samostatné programy pro rodiče apod.), jedná se o aktivity (služby) „nadstandardní“, které nejsou součástí ŠVP a nemohou být uplatňovány na úkor jeho rozsahu a kvality.

Novela RVP PV – leden 2017

Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Popisuje:

- oblasti autoevaluace (co se bude sledovat);
- prostředky autoevaluace (metody a techniky);
- časový plán;
- odpovědnost učitelů (kdo odpovídá za sběr dat, vyhodnocování a plán opatření pro zachování kvality, nápravu nebo další zkvalitnění v dané oblasti), popř. další pravidla.

Děkuji za pozornost.